

Schilder als Van Gogh

Juryrapporten 15 finalisten/prijswinnaars van de Van Gogh schilderwedstrijd

1: Anutosh' werk zonder titel toont een goed geschilderde boom in een nachtelijk landschap. Hij deelt daarmee de liefde voor de bomen en de nocturne van Van Gogh. Maar de boom vertoont ook compositorisch sterke overeenkomsten met het beroemde schilderijtje van de bloeiende amandelbloesem dat Vincent maakte bij de geboorte van Theo's zoon. Het werk is sterk, zowel compositorisch en technisch als in zijn kleurstelling. Met een overtuigend en krachtig beeld op groot formaat en bijzondere experimenten met materiaal die ook door Vincent niet geschuwd werden. Het werk is geschilderd met Van Gogh in de aderen zonder Van Gogh na te schilderen.

2: *Vloed* van Dirk d'Hoins. Deze kunstenaar heeft misschien wel het best gekeken naar de techniek van Vincent en die ook begrepen. Met de witte onderschildering in reliëf, waarover heen de compositie van de korenvelden van Vincent zeer tekenachtig is aangebracht. De tekenachtigheid is zeer eigen en heeft op allerlei manieren een relatie met het werk van Van Gogh.

3: Hannie van Wanrooij's *If Vincent was still here...* scoorde hoog bij de jury vanwege de eigentijdse interpretatie met het merchandise-overhemd, en de starynight-tatoo. Een heuse Vincent –the-selfkicker. Geschilderd met een vette satirische knipoog naar verschillende stijlkenmerken van Van Gogh, een mooie kop, goeie argwanende blik en toch een duidelijk eigen handschrift.

4: Het aardappelertje van Anouk Slegers is een vreemde eend in de bijt. En wordt daarmee door de jury als een verademing ervaren in het geheel van inzendingen. Het is een bijzonder werk met een sterke eigenheid die schatplichtig is aan de 17^e eeuwse schilderkunst. Vincent's aardappel wordt hier vormgegeven als de proeve van bekwaamheid die een geschilderde citroen in de gouden eeuw was. Veel aandacht voor textuur. Maar: behalve het grapje met de frietzak en de aardappel heeft het werk inhoudelijk en stilistisch toch te weinig te maken met Van Gogh.

5: Hens Runhaar's *Vervallen schuur in veld met maïsstoppels*, scoorde goed op de digitale stemming. De aandacht waarmee het stoppelveld in de voorgrond mooi scherp vorm krijgt in de vette grond in een subtiel spel met de voren en het blauwe water. Die scherppte en het feit dat het geheel tegelijkertijd toch plat blijft, oogst veel bewondering bij de jury. De schuur is prachtig dramatisch weggezakt. Echter: bij het bekijken van het echte doek, doen de bomen en de lucht, die wat braaf en obligaatschilderd zijn, afbreuk aan de kracht van het geheel.

6: *Bare tree with shade* van Sanneke Griepink is mooi van kleur en schildertechniek. De jury vindt het gewaagd dat de maker een compositie met boomwortels, een thema dat we kennen van Vincents laatste doeken, in staand formaat heeft aangepakt. Maar daarmee wringt er ook iets in de compositie, de schaduw van de bladeren (Bare tree?) en de boomwortels blijven teveel afzonderlijke delen in het werk. Het kleurpalet is mooi en consequent toegepast. De blauw- en paarstinten komen dicht bij het oorspronkelijke werk van Van Gogh zoals we dat recentelijk uit onderzoek kennen. Want de paarstinten zijn in de schilderijen van Vincent nogal teruggelopen.

7: Inke Brugman's *The gift* is prachtig transparant geschilderd. De pelsmuts bijvoorbeeld komt goed uit de verf. De jury vind het dapper om zo veel op een doek leeg te durven laten. De indringende blik en sprekende houding zijn erg doeltreffende neergezet met het gebruik van een minimaal aantal lijnen en kleurvlakken. Het gebaar met de hand, het bloed aan het oor en de tranen in de ogen maken het geheel echter net iets te dramatisch, te pathetisch. De kunstenaar lijkt zich te hebben laten meeslepen met het dramatisch levensverhaal, dat doet helaas afbreuk aan het schilderij als schilderij.

8: *The Young farmer*, of de jonge boer van Jolande van Lith is een leuke interpretatie van de onderwerpkeuze die Vincent ook maakte: Zijn voorkeur voor de eenvoudige boerenmensen. Opvallend is de liefdevolle aandacht die blijkt uit de appelwangetjes en het eenvoudig blauwe kielkje. Het oude lijstje is grappig maar leidt wel af van de voorstelling. Bedoeld of onbedoeld sluit het het werk op. Iets wat Van Gogh met bijvoorbeeld zijn portretten van Monsieur Roulin en diens zoon Camille ook deed. De latere eigenaar Emile Schufenecker vond dat zelfs zo storend dat hij de werken uitlijstte, ruimer opspande en aan de randen bijschilderde om het beeld zo meer ruimte te geven. Uiteindelijk meende de jury dat het werkje te schetsmatig en compositorisch te mager is. Vandaar de 8^e plaats.

9: *100 tinten landschap* van Els van Asten is een seriematig onderzoek naar diversiteit en kleur in een landschappelijke compositie. Het is een bijzonder geheel, waarbij vooral de ritmiek interessant is. Maar de serie mist wat aandacht op de afzonderlijke onderdelen, die worden ieder afzonderlijk te schetsmatig, te vlak. Het geheel is daarmee niet de som der delen... maar die van de zwakste schakel. De jury meent dat de kunstenaar wat strenger had mogen selecteren: 25 landschappen was wellicht interessanter geweest.

10: Akiko Takashima heeft zich voor haar *Vincent* (hoogstwaarschijnlijk) laten inspireren door de aanstekelijke serie van Dr. Who, die Vincent meeneemt naar het huidige Musée d'Orsay. Het vrolijke karakter wordt door de jury zeer gewaardeerd. Het werk is ontwapenend, anekdotisch met een knipoog naar de naïeve schilderkunst en de streepjestechniek van Vincent van Gogh. Enig kritiekpuntje is dat het hele doek eenzelfde aandacht krijgt en er daardoor te weinig spanning in de compositie ontstaat.

11: Els Rietmulder's *Van Gogh-Roosegaarde fietspad* is een knap olieverfschilderij waar veel vaardigheid uit spreekt. Toch meende de jury dat hier wat al te letterlijk een publicitaire foto van het beroemde fietspad van Roosegaarde is nageschilderd. De compositie is spannend, maar is de compositie van de fotograaf. Daarmee is de interpretatie van Vincents *Sterrennacht* vooral de interpretatie van Studio Roosegaarde, de kunstenaar heeft daar volgens ons te weinig een eigen invulling aan gegeven of vertaling van gemaakt. Wel knap hoe het licht aan de horizon en het glow-in-the-dark effect van het fietspad uit de verf komen.

12: Jo Vereezen's *Vincent* is lekker vet geschilderd, de compositie is stevig weggezet met paletmes en oogt op het eerste gezicht dynamisch. Toch zag de jury meer verwantschap met een schilder als bijvoorbeeld Alexej Jawlensky dan met de schildertrant van Van Gogh. De kleur lijkt soms te ontploffen, de dramatiek is knap. Maar bij een nadere beschouwing blijkt er teveel gepoetst in het werk, waardoor in de oogkassen en de omgeving van de kop een vreemde zwart-paarse tint ontstaat die het trefzekere karakter van de meer kleurrijke toetsen onderuit halen. Ook de manier waarop de kop op de romp staat vond de vakjury onvoldoende overtuigend. Het schilderij is goed voor de 12^e plek.

13: Cees Peeters *Place du Forum* scoorde ook hoog bij het publiek (met 475 stemmen): Dit schilderijtje kreeg de tweede publieksprijs. De jury achtte het echter te weinig origineel. Hoe

vakkundig ook gemaakt, het blijft te veel hangen in een knappe kopie waarin de eigenheid van de maker, het eigen handschrift niet uit de verf komt.

14: Frans Frengen De Donder met *Mirror of Nature*. Een voorbeeld van een Fumagine, een term die naast een franse benaming voor een plantenziekte, door de kunstenaar wordt geïntroduceerd als een schildertechniek waarbij de voorstelling tot stand komt met behulp van de roet van een vlam. De jury zag dit als een gedurfde techniek, met verwijzingen naar het legendarische moment dat Vincent zijn hand in een brandende kaars hield om zijn oom te overtuigen zijn dochter Kee Vos te halen, op wie Vincent op dat moment hartstochtelijk verliefd was. Hoe gedurfd ook de techniek, de uiteindelijke compositie wordt er wat door overschaduwd en komt niet echt uit de verf... of het roet. De drie primair gekleurde blokjes had de maker volgens de jury beter weg kunnen laten. Zowel qua stijl als qua thematiek heeft het werk verder niets met Van Gogh van doen. Vandaar de 14^e plaats. Het publiek was veel enthousiaster: dit werk kreeg maar liefst 569 stemmen en eindigde dus als publieksfavoriet.

15: Axel Veenendaal met zijn *Zelfportret @ la Van Gogh*. Dit werk, een collage samengesteld uit gelakte Talens-spietjes in de vorm van een mozaïek werd door het publiek hoog gewaardeerd en kreeg maar liefst 415 stemmen. De jury was het eens met het publiek dat het hier gaat om een bijzonder staaltje origineel gebruik van materialen. De geverfde spietjes doen zelfs nog denken aan de blaadjes van de zo beroemd geworden zonnebloemschilderijen van Van Gogh. Toch meende de jury dat dat technisch vernuft de artistieke kwaliteit van het geheel wat overschaduwd. Daarom kreeg dit werk de 15^e plaats.